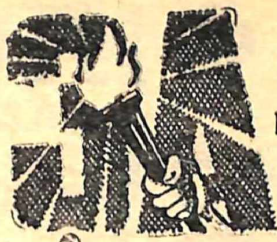

СЬОГОДНІ В ГАЗЕТИ:

- ★ Другий орден України — 1 стор.
- ★ Ювілей лєнінської праці — 2 стор.
- ★ У випускників — 3 стор.
- ★ Студенти на заводі — 1 стор.
- ★ Гості розповідають — 3 стор.

ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ
І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ імені О. М. ГОРЬКОГО

№ 14 (83)

15

травня
1959 року
П'ЯТНИЦЯ
Ціна 15 коп.

ПРЕСА НА УКРАЇНІ

(Цифри і факти).

На Україні в 1913 р. виходило 297 газет, з них тільки одиниці українською мовою.

У 1958 р. на Україні видавалося 1.318 газет (разовий тираж близько 7 млн. примірників), з них 13 республіканських, 45 обласних, 35 міських, 742 районні та 483 фабрично-заводські багатотиражні.

80 процентів газет нашої республіки видаються українською мовою.

В Українській РСР виходить 86 журналів (разовий тираж 1 млн. 610 тис. примірників), понад 200 інших періодичних видань, більше 2 тис. колгосп-

них друкованих багатотиражних газет.

Лише 10—15 назв українських книг видавалося щороку наприкінці XIX століття на території України. Тільки 482 тис. примірників книг вийшло на Україні в 1913 р. українською мовою. А в 1957 р. випущено 5.300 книг загальним тиражем близько 100 млн. примірників, з яких 80 млн. — українською мовою.

За 40 років після Жовтня на Україні видано понад 300 млн. примірників книг художньої літератури, в тому числі 39,2 млн. примірників творів класиків української літератури.

СВЯТО РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

По країні крокує травень. З голубим небом, з білим цвітом каштанів, з ароматом черемухи, з ніжним вітерцем на ізмагдових полях.

Яскравозелений, сонцем залитий травень. Щодня він приносить звістки про славі трудові перемоги на ланах, на будовах, фабриках і заводах. В ці дні наше місто, як і весь український народ, переживало події, які надовго залишаться в пам'яті людей. Такою незабутньою подією був для киян приїзд до столиці України дорогого гостя українського народу першого секретаря ЦК КПРС, Голови Ради Міністрів СРСР М. С. Хрущова, який прибув на торжества з нагоди вручення Радянській Україні другої вищої урядової нагороди — ордена Леніна. В цей день Київ особливо привітний, по-святковому ясний. В ранковому сонячному промінні яскраво розцвіли зелені вулиці, площі і проспекти міста червоном шовком прапорів, кумачем транспарантів, гірляндами квітів. Більш як 100 тисяч мешканців Києва — представників трудящих заводів і фабрик, будов і установ, вузів і шкіл, радісні й схвилювані з букетами квітів заповнили вулиці й бульвари міста.

11 травня. Щедро летіє сонячне проміння на сади, бульвари й вулиці. Після лекцій студенти нашого інституту разом з викладачами вишкувались у колону. Вона прямує на республіканський стадіон ім. Хрущова, де відбудеться урочистий мітинг з нагоди вручення Радянській Україні другого ордена Леніна.

Головуючий на мітингу перший секретар

ЦК Комуністичної партії України тов. Підгорний оголошує мітинг відкритим. Лунають урочисті звуки гімну Радянського Союзу і Радянської України.

Висока нагорода — це не тільки підсумок героїчної праці, це і заклик до нових трудових подвигів в ім'я комуністичного майбутнього. Кожний з присутніх думає: «Це і мені належить якась часточка ордена за нашу скромну працю, ця нагорода зобов'язує нас на ще більш сумлінну працю». А чим можемо відповісти ми, студенти, на цю нагороду. Яку лепту можемо внести в благородну справу будівництва комуністичного суспільства. Тільки підвищенням якості навчання, більш активним втручанням в життя.

Слово надається Микиті Сергійовичу Хрущову, зустрінутому оваціями сотиссячного стадіону. Від імені Президії Верховної Ради і Ради Міністрів СРСР він тепло вітає український народ з нагородженням орденом Леніна і бажає нових успіхів в дальшому будівництві комунізму.

Мітинг закінчено. Стадіон довго аплодує членам Президії Верховної Ради УРСР і членам ЦК КП України, своєму дорогому гостеві, шановному Микиті Сергійовичу Хрущову. В цих оплесках висловлюється подяка за високу нагороду, і ствердження того, що український народ, натхненний Комуністичною партією, прикладе всіх зусиль в справі розгорнутого будівництва комунізму у нашій країні.

ПРАКТИКА на авторемонтному

З
А
В
О
Д
І

На 4-х курсах відділу фізики в квітні місяці відбувалась виробнича практика на авторемонтних заводах. 42 група фізиків цю практику проходила на третьому авторемонтному заводі м. Києва.

З перших же днів усі студенти були забезпечені робочими місцями і включились у виробництво. Працюючи, вони більш глибоко і досконало вивчали автомобіль та його ремонт. Практика була організована таким чином, що через кожні 4—5 днів ділянки роботи мінялись. Це було дуже добре. Практиканти мали змогу ознайомитись з роботою всіх діль-

ниць. Позитивним було й те, що практика розпочалася у такий період, коли теоретичний курс був прочитаний, пророблені лабораторні роботи в інститутському автокласі. Тому всі студенти знали принцип дії вузлів і більшу увагу приділяли специфіці, зокрема ремонту і регулюванню. В лекційному ж курсі зовсім не відводиться часу питанням ремонту і регулювання автомобіля. Це є недоліком курсу. Слід сказати, що під час практики на перше місце постало питання регулювання механізмів. Принцип дії їх мусить бути само собою зрозумілим: теоретичний курс та ла-

бораторні заняття в цьому відношенні свою роль виконали.

Під час цієї практики не могло бути мови про здобуття професії слюсаря чи токаря. Тут треба було охопити все те, що потрібно для вивчення будови автомобіля. Професію слюсаря чи токаря можна і слід здобувати під час виробничої практики по обробці металу.

Від заводу нашою групою керував начальник технічного відділу Володимир Костянтинів Радченко. Він приділяв нашій групі максимум уваги, незважаючи на те, що був зайнятий своєю основною роботою. Велику увагу приділяли нам і майстри. Вони охоче приймали нас, завжди ставили нас до кваліфікованих робітників, які детально і чітко пояснювали виконуваний ними процес. Багато наших студентів повністю виконували ту роботу, що і робітники (С. Корінь, З. Любинецька, А. Тарасевич, І. Шкурапет, К. Сич, В. Сучков, В. Рожко, В. Жук та інші).

Хочеться підкреслити, що інститут забезпечив всіх студентів спецодягом. Практиканти брали участь у суботниках по озелененню території заводу, разом з учасниками художньої самодіяльності заводу підготували концерт до 1 Травня. За сумлінну роботу і добру дисципліну адміністрацією заводу оголошена подяка І. Шкурапету, Т. Яковенку, Н. Ліпчевській, З. Любинецькій, Л. Міщенко, А. Архиповій.

Ця практика дуже збагатила і розширила наші знання. Крім прямої користі — ознайомлен-

ня з ремонтом автомобіля, вона дала чітке уявлення про комплексний процес ремонту автомобіля та про структуру авторемонтного заводу.

Поряд з тим слід сказати, що програми з інших предметів на цілий навчальний рік великі, а на виробничу практику йде чимало часу. Це створює велику напруженість навчального процесу. Так було і в грудні 1957 р., коли ми закінчили виробничу практику по обробці металу, так, очевидно, буде і зараз. Ми знаємо, що роботи попереду багато, а ча-

су мало. Дуже невдало вийшла справа з курсовим проектом.

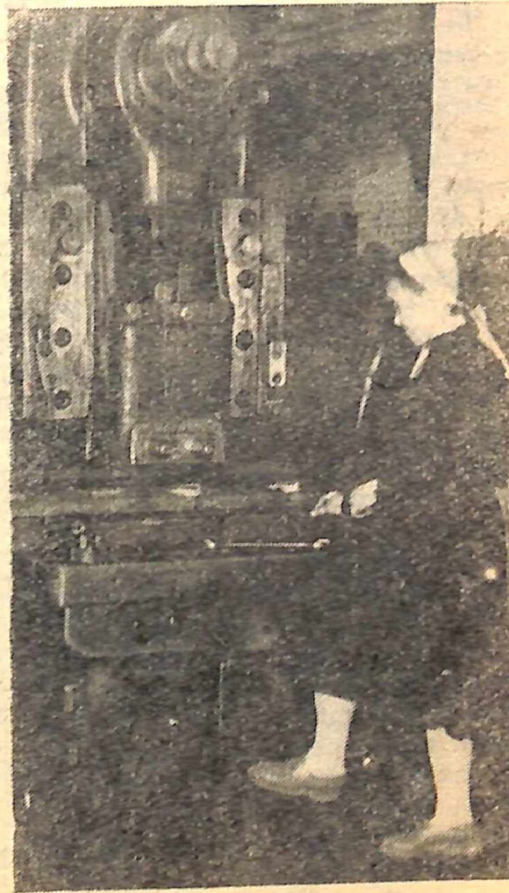
З теоретичного курсу прочитано всього п'ять лекцій. Часу ж для креслення в розкладі зовсім не відведено. Поза розкладом ідуть і лабораторні роботи з основ енергетики.

Брак часу, на жаль, не дає можливості глибше вникати в окремі питання.

Л. МІЩЕНКО,
комсорг 42 групи фізиків.
О. БУЦЕНКО,
староста 42 групи фізиків.

Під час практики багатьом студентам доводилося не тільки знайомитися з процесом ремонту автомобіля, але й самим виконувати складні виробничі операції. Це сприяло більш глибокому засвоєнню тих знань, які вони одержали на лекціях з курсу автосправи та технології матеріалів. На фото: (вгорі) студент 41 групи фізиків І. Кавун біля токарного верстата в цеху електрообладнання автомобіля; (внизу) роботою ексцентрикового преса керує студентка 42 групи фізиків К. Сич.

Фото В. Науменка.

ЛЕНІНСЬКИЙ ФІЛОСОФСЬКИЙ ПРАЦІ—50 РОКІВ

СВІТЛО ГЕНІЯ

Серед творів людського розуму є книги, по яких навчаються мислити і діяти цілі покоління. Такі книги, ніби могутні маяки, освітають сучасників шлях у майбутнє, а прийдешні покоління по цих орієнтирах судитимуть про складний і тернистий поступ людського генія до вершин наукової істини.

«Матеріалізм і емпіріокритицизм» В. І. Леніна відноситься саме до таких книг.

Минуло півстоліття з дня опублікування цієї глибоко філософської праці. Час чималий навіть для суспільної історії, яка тепер, з розвитком соціалізму, прискорює свою ходу. Однак, думки, висловлені в ленінській книзі, не втратили свіжості і понині.

Головний пафос і більшовицька пристрастність книги спрямовані проти ідеалістичного світогляду буржуазії, яка в період монополій характеризується подестатирною реакційністю.

За минуле півстоліття повністю підтвердилися ленінські висновки про те, що в гносеологічному відношенні сучасний ідеалізм змикається з фідейзмом і релігійним мракобіссям, а в соціальному — його уділом є безсоромна апологетика імперіалістичного рабства. Вістря ленінської критики спрямоване проти суб'єктивізму і духовного убогства буржуазного світорозуміння.

Який уже раз, перечитуючи сторінки «Матеріалізму і емпіріокритицизму», ми ведемо живу розмову з нашим Іллічем, вчимося у нього майстерності полемічної боротьби проти ворожої ідеології. І сьогодні, вчитуючись у рішення позачергового ХХІ з'їзду партії, хіба можна не згадувати великого Леніна. Його безсмертні ідеї червоною ниткою проходять через усі висновки нашого партійного з'їзду. А настанови з'їзду — це дороговказ у майбутнє — майбутнє радісне і світле, як немеркнуче світло ленінського генія.

Якщо запитати: що дарувало безсмертя ленінській книзі, відповідь буде коротка: об'єктивна істина.

У «Матеріалізмі і емпіріокритицизмі» настільки винукло і всебічно відображені основоположні істини діалектичної філософії, що навіть час безсилий похитнути їх.

Та й справді, хіба може зістаритися поняття матерії, визначення якого вперше тут дав Ленін. Безперервно змінюються, уточнюються, удосконалюються наші уявлення про структуру, фізичні, хімічні, біологічні та інші властивості матерії. Але вічно молодим залишається філософське поняття матерії.

Бути об'єктивною реальністю, тобто існувати поза людською свідомістю і незалежно від неї — ось діалектичний зміст, ось єдина властивість, з якою зв'язана категорія матерії.

Ленінське визначення матерії знаменує собою якісно новий етап у розвитку матеріалістичного світогляду і передової науки. Жодна наука не могла б існувати і розвиватися, якби вона у своїх поняттях, законах і теоріях не відображала (свідомо чи несвідомо) об'єктивну реальність, позначувану категорією матерії.

Яке разюче багатство думок сконцентроване Леніним у «Матеріалізмі і емпіріокритицизмі»!

Критика обскурантських домислів емпіріокритиків («комплексів елементів світу», «принципової координації», «теорії інтроспекції», «принципу економії мислення») і розвиток діалектико-матеріалістичної гносеології, вчення про об'єктивну, абсолютну і відносну істину, неперевершений аналіз відкриттів тодішнього природознавства і знищувальна критика різних течій «фізичного» ідеалізму, розвиток ряду положень історичного матеріалізму.

Та хіба перелічиш усе. І все це викладено з принципів позицій комуністичної партійності, войовничості і непримиренності до ідеалізму.

Книга Леніна — це справжня школа комуністичної партійності для філософів, соціологів, істориків, письменників і учених, всіх працівників ідеологічного фронту.

Партійність означає оцінку суспільних явищ і подій з позицій певного класу. Отже, партійність неминує виключає в себе і пристрастність, тенденційність.

Даремно сучасні ревізіоністи, як і їх філософські попередники — махісти, кричать про «надпартійність» і «надкласовість» своїх теорій. Адже жити в суспільстві і мріяти бути незалежним від нього — це утопія.

Можуть запитати, чи не є пристрастність і тенденційність марксистської філософії зрадою об'єктивній правді? Тут ми підходимо до питання про співвідношення партійності і об'єктивної істини.

Буржуазна партійність несумісна з істиною. Буржуазія — це клас, який позбавлений історичної перспективи, майбутнього. Інтереси імперіалістів не лише не співпадають з об'єктивним ходом висхідного розвитку суспільства, а й суперечать йому. Звідси буржуазна оцінка фактів науки і подій суспільного життя означає сповзання на позиції суб'єктивізму і суб'єктивної сліпоти.

Зовсім іншим буде відображення дійсності з позицій комуністичної партійності. Робітничий клас — це клас, якому належить майбутнє. Його інтереси співпадають з інтересами всіх трудящих. Вони невіддільні від боротьби за світле майбутнє людства. Робітничий клас і його ідеологи вказують людству позитивний суспільний ідеал у вигляді комуністичного суспільства. Тому оцінка суспільного життя з позицій робітничого класу є одночасно і виразом об'єктивної істини.

Отже, комуністична партійність, комуністична тенденційність невідривна від істини. Робітничому класові більше всього потрібна істина.

«Матеріалізм і емпіріокритицизм» є полемічною філософською працею. Вона учить нас непримиренній боротьбі проти сучасного ревізіонізму і всіляких проявів ідеалістичного світорозуміння.

В. ВОЙТКО,
кандидат філософських наук.

Художньо-зображувальні прийоми у праці В. І. Леніна „Матеріалізм і емпіріокритицизм“ як засіб боротьби проти ревізіонізму

У цій праці Володимир Ілліч наніс нищівний удар по ревізіонізму. Охарактеризувавши основні напрямки і школи у філософії, Ленін показав, яким повинен бути світогляд марксистської партії.

Книга вражає не лише глибиною думки, ставлевою ленінською логікою, ерудицією і прозорливістю геніального вождя, вченого, філософа, але й являє собою класичний зразок бойового марксистського твору, в якому глибини змісту відповідає досконала форма.

Мова науково-філософської праці В. І. Леніна — художня мова з величезною кількістю яскравих зображувальних прийомів, які, потрапивши в стиль наукового викладу, допомагали Іллічу конкретизувати думку.

Для Володимира Ілліча махісти — це люди, які втратили честь і совість, зрадники робітничого руху, що подають під виглядом марксизму неймовірну плутанину поглядів.

Зрозуміло, у «Матеріалізмі і емпіріокритицизмі» В. І. Ленін виступає перед нами в першу чергу не як художник, а як вождь революційного пролетаріату, як вчений. Між тим, його твір має велику художню цінність.

Ленін завжди багато і ретельно працював над своєю мовою. Надія Костянтинівна Крупська писала з цього приводу:

«Ілліч надавав оформленню великого значення, багато працював над своєю мовою. Мова Ілліча барвиста, він вживав ба-

гато народних зворотів, виразів, мова його близька і зрозуміла масам».

Володимир Ілліч завжди вимагав простоти, ясності і точності усної і письмової мови. Слово для Леніна — це знаряддя боротьби, воно служить великій справі комунізму. Саме тому мова творів Леніна від найбільш популярних до філософсько-теоретичних підпорядкована єдиній меті — бути зрозумілою народним масам.

У праці «Матеріалізм і емпіріокритицизм» проявляється дивовижна здатність Ілліча наповняти великим політичним і філософським змістом звичайні, часто вживані слова. Найскладніші філософські питання Ленін розв'язував дуже просто. Стиль праці — чудовий зразок багатства й виразності російської мови. Читача вражає, перш за все, тон цієї чудової філософської праці, тон усної пристрасної мови борця-агітатора.

З перших і до останніх сторінок Володимир Ілліч висміює заумні вирази ревізіоністів, показує, що ревізіоністи нічого нового в філософію не внесли, що вони «старі ідеалістичні поняття, обшарпані ще в 1710 році єпископом Берклі, оновили в нову заумну термінологію і на-

звали це «новітньою філософією».

«Для того, щоб рухати матеріалізм вперед, — пише Ленін, — потрібно полишити пошлу гру зі словами».

Мнимий словесний вченості ворогів марксизму Володимир Ілліч протиставляє простоту своєї мови, а також дохідливу і зрозумілу мову Маркса і Енгельса.

Ленін пише: «Геніальність Маркса і Енгельса проявлялась між іншим, в тому, що вони ставилися з презирством до герлтерської гри у нові словечка, химерні терміни, хитрі «ізмни», а просто і прямо говорили, є матеріалістична і ідеалістична лінії у філософії, а між ними різні відтінки агностицизму».

Визначаючи геніальність, як уміння просто і ясно висловлювати свої думки, Ленін неодноразово підкреслює, що за зовнішнім пишномовством ревізіоністів приховується відсутність думки і що мудрі словечка вони використовують у нечесних і корисливих цілях.

Ілліч називає балаканину ворогів марксизму «набором слів», «дзвоном слів», «шумом слів», «словесним сміттям», «вимученими словесними конструкціями», «філософською тарбарщиною» і т. п. Ніби узагальнюючи це, Ленін створює неологізм «языкоблуддя», в якому він підкреслює мовну засміченість у махістів.

Однією з особливостей стилю В. І. Леніна є те, що його емоційні оцінки відзначаються відвертістю.

(Закінчення в наступному номері.)

Один з кращих студентських гуртків

На XV науковій студентській конференції нашого інституту працювали і секції математики і методики математики.

Особливий інтерес до роботи секції виявили студенти III, IV курсів, які, в основному, і працюють в гуртку методики математики (керівник — доцент Д. М. Маєргойз).

З цікавою доповіддю «Образи вчителів математики за книгою А. Дьоміної «Наші вихованники» на першому засіданні гуртка виступила студентка III курсу Т. Ізвєкова. Активно обговорили на заняттях гуртка і доповіді студентки III курсу Т. Курінної «Психологія засвоєння геометрії учнями VI класу», студентки III курсу О. Перельман «Дослідження радянських психологів з питань психології викладання арифметики». Про наукову діяльність академіка О. М. Крилова доповіли на гуртку О. Ромась (студ. III курсу).

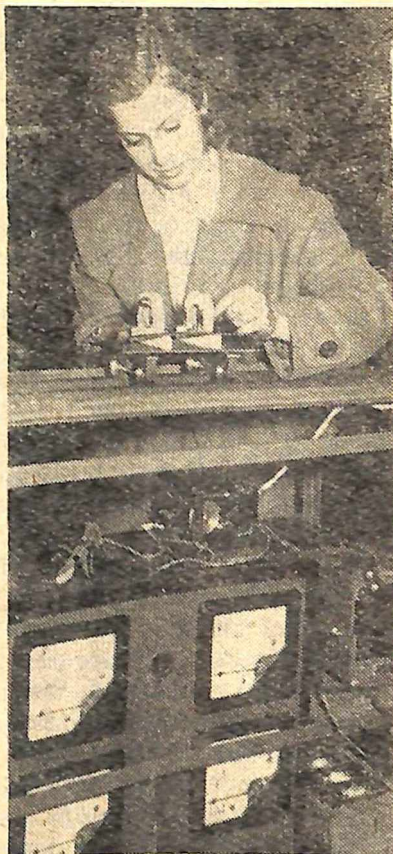
Найбільш актуальні теми бу-

ли винесені на наукову студентську конференцію.

Особливої уваги заслуговує доповідь студентки III курсу О. Гордієнко на тему «Н. К. Крупська про викладання математики в середній школі», яка зуміла так підібрати матеріал, що перед нами ясно вистали погляди Надії Костянтинівни на викладання математики, її зв'язок з виробництвом, про значення усного рахунку, про зв'язок теорії з практикою.

А який цікавий матеріал виклала студентка V курсу В. Борова з свого досвіду керівництва математичним гуртком 8—10 класів Борщівської середньої школи, яка там працювала не тільки під час педагогічної практики, а й на протязі всього навчального року! Треба, щоб більше наших студентів включалося в таку цікаву і цінну роботу.

І. ЖОВТОВРЮХ,
студентка III курсу
фізико-математичного факультету.

Цікава робота у студентів III курсу фізико-математичного факультету. На фото: студентка Л. Листовнича за монтажем зонної чистки напівпровідникових матеріалів.

ОСТАННЯ СЕМЕСТРОВА СЕСІЯ ЗАКІНЧИЛАСЬ

Попереду державні экзамен

Бажаємо успіхів, товариші випускники!

П'ята студентська весна

Дихнула п'ята студентська весна, а для п'ятикурсників прийшла остання семестрова екзаменаційна сесія.

Від студентів V курсу фізико-математичного факультету вимагалось досить серйозне ставлення до цієї нелегкої сесії.

Студенти - фізики склали екзамен з 4-х дисциплін: історичного матеріалізму, радіотехніки, теоретичної фізики, астрономії. Студенти математичної спеціальності — з історичного матеріалізму, основ геометрії, астрономії.

Результати сесії непогані. 27 студентів склали екзамен на «відмінно».

Добре склали екзамен студенти 51, 53, 54 груп фізиків і 52 групи математиків.

Порівнюючи з минулими екзаменаційними сесіями, краще

склали сесію студенти 54 групи математиків.

Прикро, що жодна група не склала екзаменів тільки на «добре» і «відмінно».

А 53 група фізиків, яка кілька сесій підряд йшла без жодної «трійки», цього разу налічує 7 задовільних оцінок.

Зараз п'ятикурсники готуються до складання державних екзаменів.

Г. ПРОКОПЕЦЬ,
студентка V курсу фізико-математичного факультету.

Чому такі наслідки?

Ми бажали нашим шановним випускникам зробити прекрасними останні дні перебування в інституті, ознаменувавши їх успішним складанням весняної сесії; ми хотіли, щоб кінець останньої сесії був кращим, ніж її початок. Але... марні наші сподівання. Як сніг на голову впала на нас прикра звістка: половина студентів IV кур-

су дошкільного відділу склали останній екзамен з політичної економії на «задовільно», а такі студенти, як В. Михайлова, С. Слинко, О. Апухтіна, Л. Гурмаза не посоромилися скласти екзамен двічі.

Чому цим товаришам не захотілось іти в самостійне життя з чистою совістю? Адже вони — викладачі педучилищ, інспектори, завідувачі дошкільних установ!

Чому так безвідповідально поставились до підготовки до екзаменів комсорг групи С. Горобець, профорг Н. Стещенко і ін., які в жодній з минулих сесій не мали задовільних оцінок? — Лід мовчання. Але нас не залишає світла надія, ми сподіваємось, що студенти IV курсу дошкільного відділу дадуть відповіді на ці питання нам, а також державній екзаменаційній комісії — сумлінно підготуються до випускних екзаменів.

М. АДАМЕНКО,
студентка педфаку.

Перед виходом у життя

Здається зовсім недавно пролунав останній дзвоник для студентів-п'ятикурсників, а ось уже закінчилися й курсові екзамен. Студенти V курсу російського відділу мовно-літературного факультету добре підготувалися до них.

Ось що розповів старший викладач І. А. Табачников про результати екзаменів з історичного матеріалізму: «Студенти обох груп V курсу російського відділу успішно склали екзамен з історичного матеріалізму. В першій групі 10 — «відмінно», 9 — «добре», 2 — «задовільно»; в другій групі 10 — «відмінно», 14 — «добре» й лише одна оцінка «задовільно».

Такі студенти, як С. Лук'ячук, В. Онопко, Л. Рожнятовська, Г. Грищенко, Л. Козленко, Г. Козинець, Г. Матвійчук, С. Афанасьєва, Н. Балабан, В. Войтенко, Є. Владимирська, Є. Завгородня, І. Лукецька та інші, відповідали змістовно, використовуючи матеріал з першоджерел класиків марксизму-ленінізму.

Особливо слід відзначити відповіді студенток А. Толочко та Г. Висоцької, які, крім відмінного знання навчального матеріалу та класичних творів, виявили здатність до діалектичного мислення, вміння творчо пов'язувати положення історичного матеріалізму з сучас-

ним міжнародним становищем. Цілком закономірно була прекрасна відповідь на екзамені студента Л. Грекова, який протягом навчального року опрацював наукову тему про художньо-зображувальні прийоми у творі В. І. Леніна «Матеріалізм і емпіріокритицизм», як засіб боротьби з ревізіонізмом.

Аналіз результатів екзамену та поточної роботи студентів показав, що найбільш вдумливі, серйозні відповіді давали ті студенти, які систематично працювали над програмовим матеріалом протягом всього року, добре виступали на семінарських заняттях.

Наш кор.

НАШІ ГОСТІ РОЗПОВІДАЮТЬ

В роботі XV наукової конференції нашого інституту на запрошення Ради НСТ взяли участь студенти Мінського, Одеського та Ніжинського педагогічних інститутів.

Після закінчення роботи конференції члени Ради НСТ зустрілись з гостями, обмінялись інформацією про наукову роботу студентських товариств та намітили шляхи для закріплення і дальшого розвитку зв'язків студентських наукових об'єднань.

Студенти Одеського інституту Б. Чердак і Т. Лікарчук розповіли про роботу гуртка української мови, який регулярно випускає «Бойовий листок», де ецензуються нові роботи в галузі лінгвістики і даються огляди робіт студентів. Студенти повідомили, що в інституті читаються факультативні курси з болгарської, польської та чеської мов, а також факультативні курси: кулінарія, догляд за шитою, крій та шиття.

На фізико-математичному фа-

культеті цього інституту читаються такі факультативні курси: варіаційне числення, операційне числення, деякі питання теорії функцій комплексної змінної та дійсної змінної, вибрані теми геометрії, теорія Галуа. Кращі роботи гуртківців зараховуються як курсові. Дві праці студентів-математиків будуть надруковані в 1959 році в збірнику наукових праць викладачів.

Студенти В. Петров і Т. Любішева з Мінського педагогічного інституту повідомили: на фізико-математичному факультеті гуртки методики математики і вищої математики об'єднані, об'єднані також гуртки загальної фізики, і методики фізики, але окремо працює гурток теоретичної фізики.

Гуртківці історико-філологічного факультету в своїх роботах використовують архівні матеріали. У зв'язку з роботою над темами про Велику Вітчизняну війну було організовано поїздку по місцях партизан-

ських боїв на території Білоруської РСР.

Студент Ніжинського педагогічного інституту В. Чикилевський відмітив, що в роботах гуртківців цього вузу майже немає робіт експериментального напрямку. Робота гуртківців направлена, в основному, на те, щоб сприяти вивченню матеріалу програми. Гуртки методик розробляють теми, що введені в нову програму і не розроблені ще в методичній літературі. Кращі роботи студентів-гуртківців друкуються в наукових записках.

Велику роботу виконав гурток російської мови цього інституту, склавши словник мови «Мертвих душ» Гоголя.

На мовно-музикальному факультеті введено вільне відвідування лекцій для кращих студентів, відмінників навчання і активних членів наукового товариства.

А. КОНФОРОВИЧ,
студент III курсу фізико-математичного факультету.

Нові книги в бібліотеці

Автомонов П. Ф. — Коли розлучаються двоє. Трилогія. К., Держлітвидав УРСР, 1959. 779 стор.

Бедзик Д. І. — Студені Води. Повість. Дитвидав УРСР, 1959. 179 стор.

Воронько П. М. — Тепло землі моєї. К., «Рад. письменник», 1959. 207 стор.

Гельфанд М. Б. і Павлович В. — Уроки з тригонометрії в 10 класі. К., «Рад. школа», 1959. 134 стор.

Дорошко П. О. — Тобі, народі мій. Поезії. К., «Рад. письменник», 1959. 87 стор.

Дузь І. М. — Павло Усенко. Критико-біограф. нарис. К., «Рад. письменник», 1958. 136 стор.

Календар атеїста. К., Держполітвидав УРСР, 1959. 328 стор.

Корнієнко Є. А. — Партія більшовиків в роки нового революційного піднесення (1910 — 1914). К., Держполітвидав УРСР, 1959. 64 стор.

Нехода І. І. — Пам'ять про французьку землю. Поезії. К., «Рад. письменник», 1958. 111 стор.

Окулов А. Ф. і Мшвенерадзе В. В. — Великое философское произведение творческого марксизма. К 50-летию выхода в свет книги В. И. Ленина «Материализм и эмпириокритицизм» (1909—1959). М., Госполитиздат, 1959. 80 стр.

Підсуха О. М. — Украдений мир. Поема. К., «Рад. письменник», 1959. 117 стор.

Рильський М. Т. — Далекі небосхили. Поезії. К., «Рад. письменник», 1959. 122 стор.

Сидоров Д. И. — О христианских праздниках, постах и обрядах. М., Воениздат. 1959. 207 стр.

Сорока Б. М. — Береги ждуть закоханих. Повість. К., «Молодь», 1959. 246 стор.

Усенко П. М. — Из зошитів життя. К., «Рад. письменник», 1959. 141 стор.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

Прощаючись з стародавнім Києвом...

Ми, литовці, знаємо Україну як братню республіку, що твердо стоїть на вірному шляху будівництва комунізму. Ми захоплюємось славним минулим українського народу, що мужньо вистояв у довгій, важкій боротьбі з іноземними поневолювачами і збудував свою вільну Радянську державу.

Давньою нашою мрією було бажання своїми очима побачити місто, коліску східнослов'янської державності, нині столицю Радянської України.

Ми, студенти Лигви, підтримуємо зв'язки з студентами багатьох братніх республік. Придбати друзів серед студентів вашого інституту — мета нашого візиту. Нарешті, мрія здійснилася, і міжнародне свято Першотравня ми зустріли у вашому місті.

Нас захопила краса вашого міста, зачарували люди, з якими зустрічались, їх гостинність і дбайливість. Важко було розлучатися з такими людьми, як доцент Д. Ф. Ніколенко, студент II курсу педагогічного факультету Ігор Телстихін, студент II курсу фізико-математичного факультету Василь Денисенко та інші наші нові друзі.

Незабутнім для нас залишиться вечір відпочинку, на якому ми були присутні. Це був справжній вечір дружби між литовськими і українськими студентами. Всім серцем ми відчули, що мета у нас однакова, що нас об'єднує студентська дружба, молодість, що нас усіх чекає світле майбутнє — комунізм.

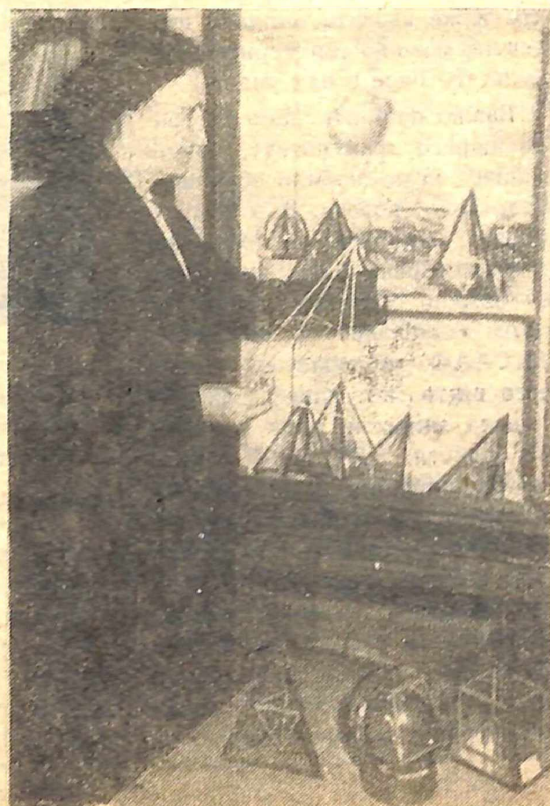
Нам радісно, що вам сподобалися пісні з маленької Литви. Добре, що саме наш академічний хор продемонстрував красу литовської пісні киянам. Ми будемо ще більше задоволені, якщо ця пісня зміцнить нашу дружбу і приведе вас туди, де зароджується ця пісня.

Ваш теплий прийом надовго залишиться у нас в пам'яті, і запевняємо вас, що ви будете зустрінуті як любі, жадані гості на традиційному II фестивалі студентів нашого інституту.

Хай міцніє дружба між студентами Київського і Вільнюського педагогічних інститутів! Успішної сесії вам, дорогі товариші! Чекаєм на вас.

Представник дирекції
Керівник хору
Голова академічного хору

В. ГАВЯЛІС
К. ГРЯУЗДЕ
Р. ЗАВАДЕСКАС

Прошло 14 років з того часу, як наша армія героїчним штурмом взяла лігво фашистського звіра — Берлін і піднесла прапор перемоги над рейхстагом. Згадуючи сьогодні бої за Берлін, ми ще раз дякуємо нашій армії, нашим героїчним воїнам, які вміють довести на ділі, що хто посіє вітер, той пожне бурю.

...Закріпившись на Одерському плацдармі, наші війська готувались до штурму Берліна. В один із похмурих квітневих днів мене викликали на командний пункт армії. Командарм пояснив завдання: — Берлін будемо обходити з двох боків. Завдання армії — нанести удар з північного сходу, вийти на кільцеву автостраду і, форсувавши ріку Шпрее, ввірватися у центр міста.

У темну ніч 16 квітня одержали наказ про наступ.

На світанку небо спалахнуло безліччю блискавок. Це «катюші» розпочали артпідготовку. Заревіли гармати, заколихалась земля, задріжало повітря. На передньому краї противника бушує вогняний смерч. Перші кілометри проходимо порівняно легко. Та ось гітлерівці переходять у контратаку. Тринадцять ворожих танків обійшли село, околицю якого зайняли 5 танків роти капітана Григор'єва. Гітлерівці заходять у тил нашим танкам. Машини ворога швидко наближаються, за ними йде піхота. Командир роти вирішив атакувати ворожу колону з флангу. Цей удар був для фашистів несподіваним. Не пройшло й хвилини, як на полі бою запалало декілька ворожих танків. Розвернувшись, гітлерівці відкрили вогонь по наших машинах. Два танки одержали пошкодження. Але радянські воїни продовжували вперто боротися з ворогом. Контратаку фашистів було зірвано. На полі бою залишилось вісім танків противника і сімдесят трупів фашистських солдат.

25 квітня війська І Білоруського та І Українського фронтів, обійшовши Берлін із двох боків, зустрілись у районі Потсдаму. Двохсоттисячна німецька армія була затиснута у залізні кліщі.

Ми одержали завдання захопити міст. Треба було не допустити, щоб противник зруйнував його. Наші танки підійшли до самого мосту і відкрили вогонь по протилежному берегу. Мотострілецька рота капітана Рижова перебігає через міст і вривається в один із будинків. Із-за руїн суне сім ворожих танків з автоматниками. Роті відрізано шлях, та вона продовжує бій. А на мосту безперервно рвуться снаряди. Здається, що під таким обстрілом не можна просунутися ні на один крок. Та ось піднімається секретар партійної організації частини майор Шаповалов. — Вперед! За Батьківщину! — крикнув він і кинувся на міст. На допомогу бійцям Шаповалова прийшли наші танки і артилерія.

Ранком 30 квітня ми вийшли на велику площу. Вона завалена деревами, лантухами з піском, перекинутими автомашинами. В кінці площі — величезний похмурий будинок. Там вибухають наші снаряди, огризаються вогневі точки ворога. Здається, це рейхстаг. Захоплений полонений стверджує нашу думку. Наказую відкрити із танків вогонь і просуватися вперед. Але біля самого рейхстагу пролягла глибока канава з водою. Танки і артилерія відкрили вогонь, а піхота пішла на штурм.

30 квітня о 14 годині 25 хвилин Єгоров і Кантарія підняли радянський прапор на купол рейхстагу. Разом з ними цей прапор піднесли й ті, що загинули смертю героїв. Прапор Перемоги підніс увесь радянський народ, що переміг фашистську Німеччину у важкій чотирьохрічній війні.

Герой Радянського Союзу Б. ЄРЕМЕЄВ.

ПРО СПРАВИ ОБОРОННІ

— Товариство добровільне, а членські внески плати обов'язково!.. — часто говорять комсомольці, коли їм пропонують сплатити членські внески ДТСААФ.

Вже одна ця фраза говорить про те, що справа оборонно-спортивної пропаганди на мовно-літературному факультеті поставлена незадовільно. В рішеннях Пленумів ЦК ВЛКСМ вказувалось, що членство в ДТСААФ для комсомольців повинно бути обов'язковим. А коли так, то і сплата членських внесків теж обов'язок.

Але питання про членство в ДТСААФ і сплату членських внесків дуже одностороннє і не може бути головним. На першому місці повинна бути спортивно-оборонна робота.

В інституті працюють парашутний, авіамодельний гуртки, гурток веслування. Але вони чомусь стали надбанням фізико-математичного факультету, а хто може сказати, скільки студентів мовно-літературного факультету бере в них участь?

Важко повірити, щоб студенти нашого факультету, комсомольці, та не любили оборонно-спортивної роботи. А в чому ж справа? Очевидно в тому, що комсомольське бюро факультету вважає оборонну роботу не своїм обов'язком, а комітетові ДТСААФ подобається, коли його ніхто не чіпає. Справа почала оживати, коли в питання роботи ДТСААФ втрутилася партійна організація факультету. Комсомольському бюро необхідно призначити серйозних комсомольців, які б любили оборонну роботу, відповідальними в групах, на курсах. З початку нового навчального року планується робота гуртків веслування, авіамодельного, па-

рашутного, мотосправи, авто-віська не сплатили членських внесків. Найгірше справа на III курсі (комсорги М. Дем'яненко і Л. Синельник), де членські внески не сплатили 8 студентів.

На сьогодні з 442 студентів факультету 80 не сплатили

членських внесків. Найгірше справа на III курсі (комсорги М. Дем'яненко і Л. Синельник), де членські внески не сплатили 8 студентів.

На російському відділі найкраще справа з членськими внесками на IV і II курсах (комсорги Корнева, Таланова).

Погані справи на III курсі (фізорг Л. Безрук), де не сплатили членські внески 11 комсомольців, і найгірше справа у першокурсників, де не охоплені членством ДТСААФ 19 студентів.

Студенти III курсу фізико-математичного факультету В. Кагановський і В. Шабаров за перевіркою роботи виготовленого ними приладу для визначення траєкторії польоту кулі.

членських внесків, з них 50 — студенти п'ятих курсів.

Студенти першого і другого курсів українського відділу повністю розрахувались з членськими внесками. З IV — тільки Я. Міндак, Новак і Г. Но-

Треба відмітити, що багатьом студентам II і III курсів в свій час не видали членських квитків і комітет ДТСААФ не може дати ніяких пояснень.

В. ЯРЕМЕНКО, студент III курсу.

«Волоси — его гордость». Така реклама виставлена у вікні парфюмерного магазину на Львівській площі. О, як здригнуло почуття порядності в деяких душах. Може ця реклама і до смаку франтам у голубих штанцях... Але тут я далекий від того, щоб думати, що людина не повинна слідувати за своєю зовнішністю. Хочеться нагадати у цьому випадку пушкінські рядки:

Быть можно дельным человеком

И думать о красе ногтей.

Нещодавно у Києві була виставка сучасної югославської графіки. Більшість робіт виконана у стилі абстракціонізму — цієї занепадницької течії буржуазного мистецтва.

На виставці розгорялись гарячі суперечки. Треба було бачити, як ці франти захищали так звані «шедеври». І це було в той час, коли в сусідніх залах музею російського мистецтва була розміщена виставка одного з найвидатніших представників російського реалістичного живопису В. Серова.

Задумався, що ж виховує такого з моїх ровесників у такому гнилому дусі? Хіба можуть прищепити здорові смаки «солідки» мелодії пісень деяких наших композиторів. Життя має дуже багато кольорів, а такі митці обмежені і нездатні бачити їх, тільки «пахощі трав» і «шелести вітру» перекочують із пісні в пісню.

Я маю на увазі тексти ліричних пісень Масенка, Новицького, музику до них Домінчина, Жданова, Жуковського.

Пригадую, як проходило у нашому інституті обговорення кінофільму «Прапори на баштах». Виступали студенти, викладачі, багато говорили про педагогічне значення цього фільму, усі надто славословили, але ніхто не обмовився про роботу сценариста, режисера, композитора, оператора і т. ін., тоді як цей фільм без успіху демонструвався на екранах.

Є у нас люди, що висловлюють своє задоволення словами «чудесно», «шикарно». Нерідко це перетворюється в обивательську оцінку твору.

А є такі «цінителі» мистец-

тва. Я знаю одного інженера, це освічена людина, любить музику, театр. Одного разу він дійшов до радіоприймача і включив його, бо І. С. Козловський виконував арію Петра з опери «Наталка Полтавка» М. В. Лисенка. У відповідь таким людям доведеться пригадати нещодавній тріумф українського народного мистецтва у Парижі, коли там виступав ансамбль танцю УРСР. «Ура Україні!» — скандували парижани.

За останні роки в навчальні плани факультетів введено нове, що доповнює етичне і естетичне виховання майбутніх учителів. Але чи завжди вони на високому рівні? Ні. Можна навести такий приклад. На одному з випускних курсів у цьому році було прочитано курс історії живопису. На заліку запитали у студентки:

— Що означає «зодчество»?

— Це такий напрямок у розвитку мистецтва, — відповіла вона.

А от у нас на IV курсі дефектологічного відділу педфаку є 2 години щотижня для занять з музики. За минулі два роки нам починали читати історію музики, проводили заняття з хорового співу, уже змінилось безліч викладачів, а ми ще не вивчили навіть нотної грамоти. Тепер, коли приходить викладач і пропонує ноти пісні, в аудиторії виникає сміх. Цікаво, що скаже на це кафедра музики?

Існував у нашому інституті до цього року університет культури. Успіху він не мав, тому що нерідко ці концерти-лекції були на низькому художньому рівні. Зараз на кафедрі музики є фонотека. Добре було б організувати прослуховування музичних записів творів Глінки, Чайковського, Бетховена, Моцарта і інших. Для цього можна використати не лише актовий зал, але й велику аудиторію. Тим часом до кабінету музики мають доступ тільки студенти мовно-літературного факультету. Хотілося б почути думку наших студентів щодо цієї пропозиції.

В. БОРЦОВ, студент IV курсу педфаку

На заліку

(Стенограма).

Викладач: В якій школі Ви були на практиці?

Студентка: В школі-інтернаті № 3.

Викладач: А хто був у Вас методистом?

Студентка: Ви...

Пояснення по суті

Студентка (досвідченому викладачеві). Ну от скажіть, будь ласка, що дали нам лекції товариша Н, коли на практиці ми з них нічого не могли використати.

Викладач. Він товариш молодий і пробиває собі дорогу.

Студентка. Так, але за чий рахунок?

Викладач (досвідчений). За державний.

ПРАКТИКАНТ.

ПРИРОДА В ТРАВНІ

Розквітчена природа в травні. В садах щедро обсипані цвітом стоять вишні, черешні, сливи, гірляндами квітів вкритися грушеві дерева. А потім і красуні яблуні одягаються в білі мережива. Кінські каштани прикрашаються свічками квітів, повітря сповнюють пахощі бузку. В лісах зацвітають кремезні дуби і виструнчені сосни. Ідуть травневі благодатні дощі, про які народ говорить: «Мокрий май — хліба, як гай».

Більшість звірів зайнята годуванням своїх малят. Зайці на цей час встигають мати вже другий приплід. З теплых країв повернулись усі перелітні птахи.

Закінчується сівба. З парників у відкритий ґрунт висаджують розсаду помідорів, пізньої капуста, синіх баклажанів, перцю, тютюну. На полях і городах швидко ростуть усі культурні рослини.

Редактор В. ВОЙТКО.